

**T. C. BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
KLİNİK/SAHA UYGULAMA USUL ESASLARI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – Bu usul esasların amacı, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin klinik/saha uygulamalarının planlanmasına, yürütülmesine ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - Bu usul esaslar, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin klinik/saha uygulama sürecine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - Bu usul esaslar, 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 05/06/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu, 31/05/2006 tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 20/06/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 08/03/2010 tarihli ve 27515 sayılı Hemşirelik Yönetmeliği, 15/05/2013 tarihli ve 28648 sayılı Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğe, 02/02/2008 tarihli ve 26775 sayılı Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik ilgili hükümlerine, 27/06/2021 tarihli ve 31514 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği ile 06/02/2026 tarihli ve 33160 sayılı Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 14/10/2019 tarihli ve 30918 sayılı Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Önlisans Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, 23/09/2021 tarihli ve 166 sayılı Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Uygulamalı Eğitimler Yönergesi hükümlerine ve T.C. Bolu Valiliği ile Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Arasında Sağlık Eğitimi ve Hizmetiyle İlgili İşbirliğini Artırma Protokolüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - Bu usul esaslarda geçen;

- a) Üniversite: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesini,
- b) Rektör: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörünü,
- c) Fakülte: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesini,
- d) Dekan: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- e) Fakülte Sekreteri: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sekreterini,

- f)** Bölüm: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünü,
- g)** Bölüm Başkanı: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanını,
- h)** Bölüm Kurulu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanlığına Bağlı Anabilim Dalı Başkanlarından oluşan Hemşirelik Bölüm Kurulunu,
- i)** Klinik/Saha Uygulaması: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm müfredatında yer alan İşletmelerde Mesleki Eğitim ve Uygulamalı dersleri kapsayan mesleki eğitim faaliyetlerini,
- j)** İşletmelerde Mesleki Eğitim I ve II: Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hemşireliği, Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği ve Hemşirelikte Yönetim derslerine ilişkin uygulamaları,
- k)** Uygulama: Temel Hemşirelik Bakımı, İç Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Doğum Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinde Bakım, Halk Sağlığı Hemşireliği Saha çalışması derslerini ve uygulama içeren diğer mesleki eğitim faaliyetlerini,
- l)** Uygulamalı Eğitimler Komisyonu: Uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanması, uygulanması ve koordinasyonundan sorumlu komisyonu,
- m)** Uygulama Sorumlusu: Dersin sorumlu öğretim elemanını,
- n)** Uygulama Yürütücüsü: Dersi yürüten diğer öğretim üyelerini, öğretim görevlilerini, araştırma görevlilerini ve görevlendirilen hemşireleri,
- o)** Sorumlu Hemşire: Yatan hasta üniteleri/klinikleri, yoğun bakım üniteleri, ayaktan tanı ve tedavi birimleri, acil, evde bakım gibi alanlarda hemşirelik hizmetlerinin yerine getirilmesinde başhemşireye/Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürüne karşı sorumlu olan, öncelikle ilgili alanda uzman hemşireler, yoksa üç yıl deneyimli ve hemşirelikte lisans mezunları arasından, kurum/kuruluşta, hemşirelikte lisans eğitimine sahip hemşire bulunmaması halinde diğer hemşirelerden başhemşire/Sağlık Bakım Hizmetleri Müdürü tarafından görevlendirilen hemşireyi,
- p)** Hemşire: 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu'na göre hemşirelik mesleğini icra etmeye yetkili sağlık profesyoneli,
- r)** Öğrenci: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencisini,
- s)** Klinik/Saha Uygulaması Yapılan Kurum ve Kuruluşlar: İlde bulunan valiliğe bağlı kamu ve özel; sağlık kurumları, sosyal hizmetlere ait kurumlar, eğitim kurumları ve uygulamaya uygun olacak diğer kurum ve kuruluşlar,
- t)** İş Günü: Klinik/saha uygulaması yapılan kurumda geçirilen süreyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

MADDE 5- Uygulamayı yürüteceklerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Hemşirelik Bölüm Başkanı: Uygulamalı Eğitimler Komisyonu ile işbirliği içerisinde uygulamaların yürütülmesi için gerekli önlemleri alır ya da aldırır. Uygulama alanlarında denetimleri yapar ya da yaptırır.

b) Uygulamalı Eğitim Komisyonu: Uygulamalı eğitim faaliyetlerinin planlanmasından, uygulanmasından ve koordinasyonundan sorumludur.

c) Uygulama Sorumlusu: Her bir uygulama ve işletmelerde mesleki eğitim dersi için öğrenci listelerinin, uygulama alanlarının rotasyonlarının belirlenmesini, uygulama sonunda değerlendirmenin yapılmasını sağlar. Öğrencilerin klinik/saha uygulamaları başlamadan önce değerlendirme yöntemi hakkında bilgilendirilmiş olması gerekir. İşletmelerde mesleki eğitim dersi için ayrıca öğrencilerin SGK giriş işlemi için gereken listelerin hazırlanmasını sağlar. İlgili tüm evraklar Bölüm Başkanlığına resmi yazıyla gönderilir. Uygulama derslerinde istenmeyen olay, işletmede mesleki eğitim derslerinde iş kazası yaşandığında uygulama yürütücüsünün bildirdiği durumu aynı gün içinde resmi yazıyla Hemşirelik Bölüm Başkanlığına bildirir.

d) Uygulama Yürütücüsü (Öğretim elemanı/Görevlendirilen hemşire): Öğrencilerden istenen evrakların takibini sağlar. Uygulamaların verimli olması için gerekli önlemleri alır. Uygulamaların yürütülmesi esnasında öğrencilerin devam durumlarını izler ve mesleki becerilerini geliştirir. Uygulamada öğrencilerin mesleki becerilerini periyodik olarak denetler ve ölçme değerlendirme faaliyetlerini Hemşirelik Bölümü Klinik-Saha Uygulama Ölçme ve Değerlendirme Rehberine uygun gerçekleştirir. Öğrencilerin mesleki bilgi ve becerileri, kazanımları, gelişmeye açık yönleri vb. hakkında geri bildirim verir. Uygulama derslerinde istenmeyen olay, işletmede mesleki eğitim derslerinde iş kazası yaşandığında durumu aynı gün içerisinde uygulama sorumlusuna bildirir ve ilgili iş akış süreçlerini izler.

e) Sorumlu Hemşire: Öğrenci hemşirelerin eğitiminde uygun eğitim ortamını sağlar.

f) Rehber Hemşire: Uygulama alanında, öğrencinin öğrenmesini kolaylaştıran, mesleki gelişimini destekleyen ve geliştiren, öğrenciyi değerlendiren ve Hemşirelik Eğitimi Derneği (HEMED) standartlarına uygun bir eğitim programını başarıyla tamamlayan hemşiredir.

g) Hemşire: Görevli olduğu kurumda, öğrenci hemşirelerin eğitimine destek verir ve katkıda bulunur.

Öğrencilerin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 6 - Uygulama yapan öğrencilerin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Öğrenci, ilgili uygulamanın sorumlu öğretim elemanı tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.

b) Öğrenci uygulamaya ilişkin faaliyetlerde uygulama sorumlusuna, yürütücüsüne, sorumlu hemşireye ve klinik/saha hemşirelerine karşı sorumludur.

- c) Öğrenci, uygulamaların yapılacağı kurumlar tarafından talep edilen iş sağlığı ve güvenliği eğitim belgesi vb. uygulama yapılacak kurumdan istenen Uygulamalı Eğitimler Komisyonu tarafından bölüm web sitesinde ilan edilen tüm belgeleri belirtilen tarihler içerisinde teslim etmek ile yükümlüdür. Aksi takdirde öğrenci uygulamalarını gerçekleştiremeyecek ve devamsız olarak değerlendirilecektir.
- d) Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve yaka kartını görünür şekilde takmak zorundadır. Öğrenci üniforması Bölüm Kurulu tarafından belirlenen renk ve modelde, tıbbi asepsi kurallarına uygun olmalıdır. Belirtilen forma bütünlüğüne ve görünümüne uyulmadığı takdirde öğrenci uygulamaya alınmayacaktır ve o gün için devamsız olarak değerlendirilecektir. Öğrenci, öğretim elemanlarının uygun gördüğü klinik dışı alanlarda beyaz önlük giyebilir.
- e) Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında hazır bulunur.
- f) Öğrenci uygulamasını tamamlamadan klinik ya da sahadan ayrılamaz. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler, o gün için devamsız sayılır.
- g) Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği klinik ya da saha uygulamaları sırasında da geçerlidir.
- h) Öğrenci kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyen kurallarına uymakla yükümlüdür.
- i) Öğrenci uygulama sürecinde kullanmak üzere hemşirelik bölümü laboratuvarlarından aldığı araç gereçleri ilgili formlar çerçevesinde teslim alıpvermeli, aldığı araç gereçleri özenle kullanmalı, zamanında ve eksiksiz teslim etmelidir. Bu sorumlulukların yerine getirilmemesinden doğacak her türlü zararı karşılamakla yükümlüdür.
- j) Öğrenci uygulama yaptığı kurumun araç ve gereçlerini özenle kullanmalı, zamanında ve eksiksiz teslim etmelidir.
- k) Öğrenci, uygulamalarını uluslararası ve ulusal bildirgelerde ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- l) Öğrenci yazılı ya da sözlü hekim istemi alamaz.
- m) Öğrenci klinik/saha uygulama sırasında hastanın bakımından ve tedavisinden sorumlu ve yetkili hemşire gözetimi olmadan ilaç tedavisi veya hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem uygulayamaz.
- n) Öğrenci uygulama esnasında sözel ve/veya fiziksel zarara maruz kaldığında, bu durumu ilgili uygulama yürütücüsüne bildirir.
- o) Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerektiğinde kullanır.
- r) Öğrenci uygulama sırasında kurumun veya bireylerin mahremiyetini ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz, video, görüntü kaydı alamaz, kişiye özel bilgileri paylaşamaz.
- s) Öğrenci, hasta ve/veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç vb. ihtiyaçları için aracı olamaz.
- t) Öğrenci uygulama sırasında kliniğe/sahaya kendi ziyaretçilerini kabul edemez, uygulama yaptığı klinik/sahanın dışına uygulama sorumlusundan veya yürütücüsünden izinsiz çıkamaz.
- u) Öğrenci bakımından sorumlu olduğu hastasını teslim etmeden klinikten ayrılamaz.
- v) Öğrenci öğle yemeği süresini, uygulama yürütücüsü tarafından belirtilen süre içerisinde kullanır.
- w) Öğrenci uygulama derslerinde istenmeyen olay, işletmede mesleki eğitim derslerinde iş

kazası yaşadığında bu durumu uygulama yürütücüsüne, sorumlu hemşiresine ve eğitim hemşiresine bildirir.

x) Öğrenci klinik/saha uygulaması sırasında ya da sonunda istenen belgeleri (dosya, rapor vb.) uygulama yürütücüsüne belirtilen süre içerisinde teslim eder.

y) Öğrenci uygulama sürecinde mesleki ve sosyal iletişimini uygun şekilde sürdürmekle yükümlüdür.

z) Öğrenci uygulama sürecinde herhangi bir madde (sigara, alkol vb.) kullanamaz ve maddenin etkisi altında uygulamaya katılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamaların İşleyiş ve Esasları, Değerlendirmesi ve Devam Zorunluluğu

İşleyiş ve Esaslar

MADDE 7 – Uygulama işleyişi;

a) Akademik takvime göre ilgili dersin öğretim planı kapsamında klinik/saha uygulamaları yapılır.

b) Kurum oluru alındıktan sonra belirtilen tarihlerde uygulamaya başlanır.

c) Klinik/saha uygulamalarının planlanmasında ve yürütülmesinde ilgili iş akış süreçleri (<http://hb.sbf.ibu.edu.tr/tr/page/is-akis-semalari/17148>) izlenir.

d) Öğrenci uygulama yaptığı kurumun çalışma saatlerine ve çalışma düzenine uymak zorundadır ancak öğrenci fazla mesai yapamaz.

e) Uygulama yürütücüleri teslim edilen evrakların doldurulması sırasında, silinti, kazıntı ve benzeri yoluyla değişiklik yapmak durumunda kalırsa değişikliğin yapıldığı bölüme mühür/paraf atmalıdır. Aksi takdirde form değerlendirmeye alınmaz.

Değerlendirme

MADDE 8-Değerlendirmenin Yapılması

a) Klinik/saha uygulamalı eğitimlerin değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması Hemşirelik Bölümü Klinik-Saha Uygulama Ölçme ve Değerlendirme Rehberi çerçevesinde (<http://hb.sbf.ibu.edu.tr/tr/page/yonergeler-ve-rehberler/18229>) yapılır.

b) Ölçme değerlendirme yöntemi hakkında bilgilendirme klinik/saha uygulaması başlamadan önce sorumlu öğretim elemanı tarafından yapılır.

Devam Zorunluluğu

MADDE 9 – Devam Durumu

a) Klinik/saha uygulamalı eğitimler esnasında öğrencilerin izin veya devamsızlık sürelerine ilişkin olarak Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile işletmenin resmi çalışma kurallarına tabidir. Devam zorunluluğu uygulamalar için %80'dir. Devamsızlık sürelerine öğrencinin sağlık raporu olarak geçirdiği süreler dahildir. Öğrencilerin uygulamalara devam durumları ilgili uygulama yürütücüleri tarafından izlenir.

b) Daha önce devam zorunluluğunun yerine getirilmesi koşulu ile tekrar edilen; İşletmelerde Mesleki Eğitim I, İşletmelerde Mesleki Eğitim II, Temel Hemşirelik Bakımı, İç Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Doğum, Kadın Sağlığı ve

Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğinde Bakım, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinde Bakım, Halk Sağlığı Hemşireliği Saha Çalışması derslerinden dönem sonu “FF veya FD” notu ile başarısız olan öğrenciler için klinik/saha devam zorunluluğu aranacaktır.

c) İşletmelerde mesleki eğitim yapacak öğrencilere 5510 sayılı Kanunun 5/b maddesi gereğince iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası yapılacağından uygulamalarını belirtilen tarihlerde yapmak zorundadır. Öğrenciler eğer uygulamaya başlayamayacak durumda iseler sigorta girişleri yapılmadan 10 gün önce yazılı dilekçe ile durumu Hemşirelik Bölüm Başkanlığına bildirmekle yükümlüdür.

Sınav hakkı

MADDE 10 - (1) İşletmelerde mesleki eğitim ve uygulama derslerinde öğrencilerin yaz okulu, bütünleme, tek-çift ve mazeret vb. sınav hakları bulunmamaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Güvenlik İşlemleri

MADDE 11 – Sosyal Güvenlik ile İlgili İşlemlerin Yapılması

a) İşletmelerde Mesleki Eğitim İş Akış Sürecine (<http://hb.sbf.ibu.edu.tr/tr/page/is-akis-semalari/17148>) göre işlemler yürütülür.

b) İlgili evraklar öğrencilerin uygulamaya başlayacağı tarihten en az 3 işgünü öncesinde resmi yazı ile Bölüm Başkanlığı tarafından Fakülte Dekanlığına iletilir.

c) SGK işlemleri görevlisi, giriş işlemlerini yapar ve bir nüshasını birim evrak dosyasında saklar. Pdf dökümünü dersin uygulama sorumlusuna e-mail yoluyla gönderir.

d) Sosyal güvenlik işlemleri tamamlanmayan öğrenci işletmelerde mesleki eğitim dersi kapsamında uygulamaya çıkamaz.

e) Dersin uygulama sorumlusu tarafından her ay sonu ve uygulama bitimini takip eden en geç 5 iş günü içerisinde öğrenci puantaj tablosu hazırlanır ve SGK işlemleri görevlisine gönderilir.

f) SGK işlemleri görevlisi Fakülte Sekreterliği kontrolünde her ayın ilk 8 iş günü içerisinde bir önceki ayın (işletmelerde mesleki eğitim uygulamasının tamamlandığı ay) sosyal güvenlik prim bildirimlerini ve bordroları düzenleyerek BAİBÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı ile iletişime geçerek bildirimlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmesini sağlar.

g) İşletmede mesleki eğitim dersi uygulaması kapsamında iş kazası yaşandığında uygulama yürütücüsü tarafından aynı gün içinde iş kazasıyla ilgili formlar (<http://hb.sbf.ibu.edu.tr/tr/page/formlar-ve-dilekceler/17135>) doldurularak ilgili iş akış sürecine göre resmi yazıyla Bölüm Başkanlığına ve online olarak SGK işlemleri görevlisine bildirilir.

h) SGK işlemleri görevlisi Fakülte Sekreterliği kontrolünde, İşletmelerde Mesleki Eğitim uygulamasını tamamlayan öğrencilerin sigorta çıkış işlemlerini takip etmek durumunda olup, uygulamanın bittiği gün dahil 10 gün içerisinde çıkış işlemlerini tamamlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 12 - Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hallerde, mevcut hükümlere aykırı düşmemek koşuluyla Hemşirelik Bölüm Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 13 - Bu usul esaslar Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 - Bu usul esaslar hükümlerini Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı yürütür.